

Rüzgar enerjisinde yeni rekor!

- Enerji Davaları Kongresi 8 Şubat 2024 Tarihinde Ankara'da Düzenlenecek
- 2024 yenilenebilir enerjide 'yatırım yılı' olabilir
- Çatı GES'leri artırmak için teşvik mekanizması şart
- IEA: Küresel yenilenebilir enerji kapasitesi 2,5 katına çıkacak
- Kırgızistan'dan yenilenebilir enerji atağı
- Enerji alanında düzenlemeler içeren kanun teklifi Meclis'e geliyor
- Enerji sektörünün yükselen yıldızı: Depolama
- "Çandarlı Limanı Denizüstü RES Limanı olmalı"
- İklim değişikliği zeytin üretimini vurdu
- Trafik kaydı yaptıran elektrikli araç sayısı 80 bin oldu
- Çevre Bakanlığı yenilenebilir tesisleri için danışmanlık alacak
- Çine'de "Yeşil Bir Gelecek İçin Güçlerimizi Birleştiriyoruz Projesi" Tanıtıldı
- Kuzey Denizi'ndeki rüzgâr santralleri 30 TWH'ın üzerinde enerji üretti
- Karapınar Güneş Enerjisi Santrali Avrupa'nın en büyüğü

Çevreci Enerji Derneği

İmtiyaz Sahibi:

Çevreci Enerji Derneği (ÇED) adına Yönetim Kurulu Başkanı Tolga ŞALLI

Yayın Türü: Yaygın Süreli Aylık E-dergi / Tüm Türkiye

Reklam Rezervasyon ve Tasarım: Tam Destek Araş. ve Dan. San. Tic. Ltd. Şti.

Dergide yer alan yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

Ocak 2024

içindekiler

- 4 Rüzgar enerjisinde yeni rekor!
- 6 2024 yenilenebilir enerjide 'yatırım yılı' olabilir
- 9 Çatı GES'leri artırmak için teşvik mekanizması şart
- 10 IEA: Küresel yenilenebilir enerji kapasitesi 2,5 katına çıkacak
- 12 Kırgızistan'dan yenilenebilir enerji atağı
- 13 Enerji alanında düzenlemeler içeren kanun teklifi Meclis'e geliyor
- 14 Enerji sektörünün yükselen yıldızı: Depolama
- 17 "Çandarlı Limanı Denizüstü RES Limanı olmalı"
- 19 Patates kabuklarından elektrik üretiyorlar

- 20 İklim değişikliği Grönland'ı vurdu: Saatte 30 milyon ton buz kaybetti
- 21 İklim değişikliği zeytin üretimini vurdu
- 22 Rüzgâr santralleri Türkiye genelinde yayılıyor
- 23 Trafik kaydı yaptıran elektrikli araç sayısı 80 bin oldu
- 24 Çevre Bakanlığı yenilenebilir tesisleri için danışmanlık alacak
- 26 Çine'de "Yeşil Bir Gelecek İçin Güçlerimizi Birleştiriyoruz Projesi" Tanıtıldı
- 27 Kuzey Denizi'ndeki rüzgâr santralleri 30 TWH'in üzerinde enerji üretti
- 28 Enerji verimliliği hareketi başlıyor: İşte eylem planının detayları...
- 29 Karapınar Güneş Enerjisi Santrali Avrupa'nın en büyüğü

Açılış Konuşması 09.15-10.30 **Av. Süleyman BOŞA**
Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü Başkanı

I. Oturum 09.15-10.30

Moderatör

Prof. Dr. İbrahim ERMENEK
Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü Başkan Yardımcısı

Konuşmacılar

Av. Mert KARAMUSTAFAOĞLU - Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi
Rekabet Hukuku Açısından Lisanssız Elektrik Üretimi; Güzel Enerji Kararı

Dr. Orhan SEKMEN - Yargıtay 11. HD Üyesi
Akaryakıt İstasyonu Bayilik Sözleşmelerinde Asgari Alım Taahhüdünü Garanti Etmek için Kararlaştırılan
Cezai Şart

Dr. Zeynep Nihal AYDINOĞLU YALÇIN - Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi
Anayasa Mahkemesinin Ataseven Enerji AS Başvurusuna İlişkin Kararı Işığında Enerji Davalarında Silahların
Eşitliği

Kahve Arası 10.30-10.45

II. Oturum 10.45-12.00

Moderatör

Cengiz GÜNEŞ
Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi

Konuşmacılar

Av. Dr. Zuhal BEREKET BAŐ - Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi
Bağlantı Anlaşması Sürecinde Çağrı Mektubu Verilmesi Aşamasında Ortaya Çıkan Uyuşmazlıklar

Prof. Dr. Ali ULUSOY - Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi
Çevre hukuku ile Enerji Yatırımları İkileminde Doğru Çözüm Arayıőları: Zeytincilik Mevzuatı Örneği

Av. Mehmet Feridun İZGİ - BASEAK
Enerji Davalarında Orman İzin Bedeli Uygulamasından Doğan Davalar

Öğle Yemeği 12.00-13.30

III. Oturum 13.30-14.45

Moderatör

Dr. Ayşe Tuğba ÖZKARSLIGİL

Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi

Konuşmacılar

Av. Tuğçe TAŐDEMİR - Erciyes Anadolu Holding Hukuk Müşaviri

YEKDEM Kapsamında Faaliyet Gösteren Üretim Lisansı Sahibi Őirketlerin Azami Üretim Miktarı Üzerindeki Üretim Faaliyetinin Yargısal Denetimi

Prof. Dr. Çağlar ÖZEL - Ankara Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

Elektrik Piyasasında Abonelik Sözleşmelerinden Kaynaklanan Hukuki Problemler

Av. Mehmet Suat KAYIKÇI - Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi

Hukuki güvenlik ilkesi ışığında EPDK Düzenlemeleri ve İlgili Yargı Kararları

Kahve Arası 14.45-15.00

IV. Oturum 15.00-16.15

Moderatör

Metin AYDIN

Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi

Konuşmacılar

Av. Arsin DEMİR - Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi

Anayasa Mahkemesinin Acele Kamulaştırma İşlemi Nedeniyle Mülkiyet Hakkının İhlal Edilmesi Yönünden Kararının Değerlendirilmesi

Dr. Mustafa Ayaz YAVUZ - Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

İdari Düzenlemelerin İptalinin Enerji Sözleşmelerine Etkisinin Yargı Kararları Işığında Değerlendirilmesi

Av. İlker Fatih KIL - Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi

Yargı Kararları Işığında YEKDEM Kapsamındaki Üretim Şirketlerine TEİAŐ Tarafından Verilen Talimatlar Nedeniyle Karşılaşılan Hukuki Problemlerin Değerlendirilmesi

Alto

HOLDİNG A.Ş.

...Your Global Partner for Measuring Energy

Merkez: Yanıkçı Tenha Sk. Uçartar Han. No:3 34420 Karaköy - İstanbul / Türkiye Tel: +90 (212) 256 81 90 - Fax: +90 (212) 256 81 97
Fabrika: Akçaburgaz Mah. 55. Sk. Esenyurt - İstanbul / Türkiye Tel: +90 (212) 856 26 39 - Fax: +90 (212) 856 85 94 e-mail: kohlerfabrika@kohlersayac.com.tr
Ankara Bölge: Sanayi Cad. Kuruçeşme Sk. No:3/3 Ulus - Ankara / Türkiye Tel: +90 (312) 310 36 18 Fax: +90 (312) 310 36 20

Rüzgar enerjisinde yeni rekor!

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Bayraktar, bir mesaj paylaşarak, 7 Ocak 2024'te rüzgarda yüzde 28 ile kayıtlara geçen en yüksek elektrik üretim oranına ulaşıldığını belirtti.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, mesajında, her geçen gün artan yenilenebilir kurulu gücü ile yeni rekorlara imza atıldığını bildirerek, rüzgar enerjisi ile sağlanan bir rekoru açıkladı.

Paylaşılan bilgilere göre, Türkiye'nin rüzgar enerjisinden elektrik üretimi, 7 Ocak Pazar günü 218 gigavatsaatle tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşırken, rüzgarın toplam elektrik üretimindeki payı yüzde 28 oldu.

Verilen bilgilere göre, Türkiye'de tüm kaynaklardan üretilen elektrik ise 778,5 gigavatsaat olarak gerçekleşti.

"Yeni rekorlara imza atıyoruz"

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, mesajında şu ifadelere yer verdi:
Her geçen gün artan yenilenebilir kurulu gücümüzle yeni rekorlara imza atıyoruz. 7 Ocak 2024'te rüzgarda yüzde 28 ile kayıtlara geçen en yüksek elektrik üretim oranına ulaştık.

Bir önceki rekor 3 Nisan'da kırılmıştı

Rüzgardan elektrik üretiminde son rekor ise 3 Nisan'da 203 bin 69 megavatsaat olarak kayıtlara geçmişti.

DOĞAYLA DOST, GÜVENİLİR EV ÇÖZÜMLERİ

ECOHOUSE

PREFABRİK - KONTEYNER - ÇELİK YAPILAR

- ✓ %100 Isı Yalıtımlı Evler
- ✓ Bütçe Dostu Fiyat Seçenekleri
- ✓ Tek Katlı ve Çok Katlı Seçenekler
- ✓ Modern ve İsteğe Uygun Tasarımlar

Teknik Bilgi — +90 533 200 07 14
Sipariş Hattı — +90 533 603 44 73

www.ecohouse.com.tr

2024 yenilenebilir enerjide 'yatırım yılı' olabilir

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB) Enerji Çalışma Grubu Başkanı Can Hakyemez, 2024'te rüzgar ve güneş enerjisi santralleri başta olmak üzere yenilenebilir enerji alanında yatırım iştahının artmasının beklendiğini söyledi.

TSKB Enerji Çalışma Grubu Başkanı Can Hakyemez, enerji sektöründe temiz enerji dönüşümüne yönelik yatırımların devam edeceğinin öngörüldüğünü aktararak, geçen yıl devreye giren santrallerin yüzde 85,6'sını rüzgar ve güneş enerjisi santrallerinin oluşturduğunu belirtti.

Bu verinin Türkiye'de temiz enerjinin mevcut durumu ve geleceği için oldukça sevindirici olduğunu ifade eden Hakyemez, "Ülkemizin Ulusal Enerji Planı kapsamındaki hedeflerini de göz önünde bulundurduğumuzda, temiz enerji yatırımlarının devam edeceğini söyleyebiliriz." şeklinde konuştu.

Geçen yıl sonu itibarıyla, rüzgar enerjisi santrallerinin kapasitesinin 11,7 gigavata (GW) ulaştığının altını çizen Hakyemez, şöyle devam etti:

"2024'te yatırımları devam eden Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) projelerinin, hibrit santrallerin ve elektrik depolama başvurularından gelen ek yatırımların bir kısmının 2024'te devreye girmesi bekleniyor. Aynı şekilde, güneş enerjisi santrallerinin de maliyet avantajı sebebiyle devreye girmeye devam edeceği tahmin ediliyor. Yenilenebilir enerji santrallerinin toplam kapasitedeki payı arttıkça elektrik üretiminde dışa bağımlılığın azalma eğiliminde olduğunu görüyoruz. Türkiye'deki yenilenebilir enerji potansiyelinin önümüzdeki süreçte de temiz enerji dönüşümünde kaldıraç olma özelliğini devam ettirmesini bekliyoruz. Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik sistemine entegrasyonu konusunda, elektrik depolama sistemlerinin de faydalı olacağını düşünüyoruz. Bu sistemlerin bir kısmının 2024'te devreye girebileceğini düşünüyoruz."

Karbonsuzlaşma çalışmalarının maliyetleri nispeten yüksek olan yenilenebilir enerji yatırımlarının azalmasını sağlayabileceğine de değinen Hakyemez, "Hem enerji arz güvenliği kaygısı hem de maliyet avantajı nedeniyle yenilenebilir enerji finansmanının ve dolayısıyla temiz enerji dönüşümünün bu çerçevede pozitif bir şekilde ayrışabileceği tahmin ediliyor. Sistemde bu yatırımları destekleyen Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması (YEKDEM) ve YEKA gibi mekanizmaların, öngörülebilirliği artırması nedeniyle yenilenebilir enerji finansmanını destekleyeceğini söyleyebiliriz." değerlendirmesinde bulundu.

Yatırımlar artabilir

Hakyemez, enerji sektöründeki kredilendirmelere de değinerek, "Yenilenebilir enerji alanında ağırlıklı kredi kullanımının yabancı para cinsi olması dolayısıyla yurt dışı ve yurt içi finansal koşulların 2024'te destekleyici olması durumunda yatırım iştahında artış yaşanabilir. TL cinsi yenilenebilir enerji kaynakları için kredi kullanımının ağırlıklı olarak iç tüketime yönelik güneş enerjisi santrallerinde olması çeşitli teşvik mekanizmaları ile destekleniyor. Uzun dönemde hem yurt içi hem de yurt dışı ekonomi politikalarında yapılan düzenlemeler sonrasında faizlerde yaşanacak düşüşe paralel yatırım iştahının artması beklenebilir." ifadelerini kullandı.

Türkiye Yeşil Fonu'nun 400 milyon doların üzerinde özkaynak tutarına ulaşması hedefleniyor. Son yıllardaki kapasite artış rakamlarına bakıldığında rüzgar ve güneş enerjisi santrallerinin ön plana çıktığını sözlerine ekleyen Hakyemez, şunları kaydetti:

"Son beş yıldaki toplam kapasite artışının ortalama %63'ü rüzgar ve güneş enerjisi santrallerinden oluştu ve son yılda bu oran %85'in de üzerine çıktı. TSKB olarak, yenilenebilir enerji konusu uzun yıllardır gündemimizde yer alıyor. Orta ve uzun vadeli kaynaklarımızla 2002 yılından beri ülkemizde yenilenebilir enerji alanında gerçekleştirilen projeleri destekliyoruz. Kaynak ayırdığımız enerji projeleri, hidroelektrik santrallerinden güneş, rüzgar, biyokütle ve jeotermal enerji santrallerine kadar çeşitlilik gösteriyor. TSKB olarak kaynak aktardığımız enerji projeleri, Türkiye'nin toplam kurulu yenilenebilir enerji gücünün %15'ini temsil ediyor."

Hakyemez, ayrıca 2022 sonunda yayınlanan Türkiye Ulusal Enerji Planı'nda da önemli hedefler çizildiğini aktararak, 2035 itibarıyla yenilenebilir enerji kapasitesinin 60 gigavata yükselmesinin iç ve dış yatırımlarla mümkün olduğunu ifade etti.

Bu yatırımların yanı sıra elektrik alt yapısının restorasyonunun önemine işaret eden Hakyemez, "Yenilenebilir enerji kaynaklarının artışı elektrik alt yapısında da bazı değişiklikler gerektiriyor. Bununla birlikte, 2023 yılında yaşadığımız deprem felaketi ve aşırı hava olayları kaynaklı sel felaketleri elektrik alt yapısının önemini bir kez daha gözler önüne serdi. Bu kapsamdaki hedeflerin göz ardı edilmemesi gerekiyor. 2053 yılı net sıfır hedefi doğrultusunda belirlenen yatırım hedeflerinin finansmanı için makroekonomik şartların da destekleyici olması gerektiğini düşünüyoruz. Bu çerçevede tüm paydaşlara çok iş düşüyor." değerlendirmesinde bulundu.

Son dönemde dış borçlanma maliyetlerinde önemli düşüşler yaşandığını dile getiren Hakyemez, "Bunun dışında uluslararası finans kuruluşlarının bankamız başta olmak üzere finans kuruluşlarına yenilenebilir enerji temalı kredi sözleşmeleri yaptığı görülüyor. 2024'te bu finansman kaynağının devam edeceği ve bunun etkisiyle rüzgar ve güneş enerjisi santralleri başta olmak üzere yenilenebilir enerji alanında yatırım iştahının artması bekleniyor." diye konuştu.

TSKB olarak, Hazine ve Maliye Bakanlığı garantisi ve Dünya Bankası kredisi ile finanse edilen ilk girişim sermayesi yatırım fonu olan Türkiye Yeşil Fonu'nu kurmak için 155 milyon dolarlık 24 yıl vadeli kredi sözleşmesini 2023 sonunda imzaladıklarını hatırlatan Hakyemez, şöyle konuştu:

"Türkiye Yeşil Fonu kapsamında, firmalara sermaye yatırımı sağlanırken özel sektör sermayesi de harekete geçirilecek. Türkiye Yeşil Fonu'nun 155 milyon dolar tutarındaki Dünya Bankası kredisinin yanı sıra 100 milyon dolarlık kısmı fon seviyesinde, 150 milyon dolarlık kısmı da firma seviyesinde olmak üzere toplamda 400 milyon doların üzerinde özkaynak tutarına ulaşması hedefleniyor."

Bu fonun odak noktasının özkaynak finansmanı ve özel sermayenin harekete geçirilmesiyle firmaların yeşil dönüşüm süreçlerini desteklemek olduğunu belirten Hakyemez, "Türkiye Yeşil Fonu sayesinde, firmaların yeşil dönüşüm süreçlerine katkıda bulunarak ülkemizin 2053 Net Sıfır hedefini desteklemek de planlanıyor." ifadesini kullandı. Dünya

RÜZGAR ENERJİSİNE DAİR

- Öğretici Ders İçerikleri
- Söyleşiler
- Çekilişler
- Staj İmkani

*Rüzgar Adam' da Seni
Bekliyor...*

Çatı GES'leri artırmak için teşvik mekanizması şart

Güneş enerjisi santrallerinin Türkiye'deki kurulu gücünün enerji ihtiyacını karşılamak için yetersiz olduğunu söyleyen ENSİA Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Doğan, Çatı GES potansiyelinin artırılması için etkili teşvik mekanizması ve destek sisteminin gerekli olduğunu söyledi.

Türkiye'nin güneş enerjisinde kapasitesinin artırılmasının, enerji bağımsızlığına ve çevresel sürdürülebilirliğe olumlu katkı sağlayacağını kaydeden Enerji Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ENSİA) Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Doğan, bunun için güneş enerjisi sektörüne yönelik destek ve teşviklerin artırılmasının şart olduğunu söyledi.

Doğan, Çatı Güneş Enerji Sistemleri'nde (Çatı GES) ülkemizin büyük bir potansiyeli barındırdığına dikkat çekerek, "Bu potansiyelin tam anlamıyla kullanılabilmesi için etkili teşvik mekanizması ve destek sistemi gereklidir. Yatırımcıları çekmek ve çatı GES projelerini ekonomik açıdan çekici hale getirmek için finansal teşvikler, vergi avantajları ve düzenleyici kolaylıklar sağlanmalı" dedi.

"Çatı GES için bürokratik engeller azaltılmalı"

Yatırımcıların, çatılarına kurdukları santrallerden elde ettikleri elektriği satabilmesi gerektiğini kaydeden Doğan, Çatı GES projelerinin potansiyelini artırmak amacıyla Avrupa Enerji Birliği altyapı raporunun dikkate alınmasını istedi.

Doğan, "Bu rapor, uluslararası standartları ve en iyi uygulamaları değerlendirerek sektöre yön verecek ve Türkiye'nin çatı GES projeleri için uygunluğunu belirleyecektir. Ayrıca, Türkiye genelinde çatı GES projeleri için altyapı analizi yapılmalı ve çatıların teknik uygunluğu, güneş enerjisi potansiyeli ve altyapı hazırlıkları gibi odak noktalarla bir değerlendirme raporu oluşturulmalıdır" dedi.

Çatı GES projelerinin başarılı olabilmesi için kapsamlı bir planlama gerekli olduğuna vurgu yapan Doğan, "Finansman sorunlarına odaklanarak yatırımcılara finansal teşvikler, düşük faizli krediler veya devlet destekleri gibi çözümlerle projelerin ekonomik cazibesini artırmak önemlidir. Yasal süreçlerin ve izinlerin uzun sürmesi sorununa çözüm bulunmalıdır. Düzenleyici kolaylıklar sağlanarak, izin süreçleri hızlandırılmalı ve bürokratik engeller azaltılmalıdır" diye konuştu.

IEA: Küresel yenilenebilir enerji kapasitesi 2,5 katına çıkacak

Küresel yenilenebilir enerji kapasitesinin 2030'a kadar 2,5 katına çıkacağı öngörülüyor. Birleşmiş Milletler İklim Zirvesi'nde (COP28) verilen "yenilenebilir enerji kapasitesini üç katına çıkarma" taahhüdü için hükümetlerin yatırımlarını hızlandırması gerekiyor.

Uluslararası Enerji Ajansının (IEA) Yenilenebilir 2024 raporuna göre, dünya yenilenebilir enerji kapasitesinde yaklaşık son 30 yıldaki en hızlı büyüme görülüyor.

Dünyada geçen yıl 2022'ye göre 510 gigavatla yüzde 50 daha fazla yenilenebilir enerji kapasitesi devreye alındı, bu artışın yüzde 75'i güneş enerjisinden sağlandı.

Küresel yenilenebilir enerji gücündeki büyümede Çin başı çekerken, Avrupa, ABD ve Brezilya'daki yenilenebilir enerji kapasite artışı da rekor seviyeye ulaştı.

İklim değişikliğiyle mücadelenin yanı sıra ülkelerin enerji arz güvenliğinde kritik rol oynayan yenilenebilir enerjide büyümenin giderek hızlanacağı öngörülürken, 2028'e kadar dünyanın yenilenebilir enerji kapasitesinin 7 bin 300 gigavata ulaşacağı hesaplanıyor.

Bu artış hızının sürmesiyle, küresel yenilenebilir enerji kapasitesinin 2030 itibarıyla bugünkü seviyesine göre 2,5 katına çıkacağı öngörülüyor. Söz konusu büyümenin yüzde 95'inin güneş ve rüzgar enerjisinden sağlanması beklenirken, yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik üretiminde en büyük kaynak olan kömürü 2025 itibarıyla geride bırakacağı tahmin ediliyor.

Yenilenebilir enerjideki benzeri görülmemiş büyümeye rağmen geçen ay Dubai'de düzenlenen COP28'de anlaşmaya varılan "yenilenebilir enerji kapasitesini 2030 itibarıyla üç katına çıkarma" taahhüdünün gerçekleşmesi için yatırımların hızlanması gerekiyor.

Küresel yenilenebilir enerji kapasitesinin üç katına çıkarılması, söz konusu kapasitenin 2030 itibarıyla 11 bin gigavata ulaşması anlamına geliyor.

"FOSİL YAKITLARDAN DAHA UCUZ"

IEA Başkanı Fatih Birol, rapora ilişkin değerlendirmesinde, mevcut politikalar ve piyasa koşullarında küresel yenilenebilir enerji kapasitesinin 2030 itibarıyla 2,5 katına çıkacağını belirterek, "Bu, COP28'deki hedef için yeterli değil ancak bu hedefe yaklaşıyoruz ve hükümetler bu arayı kapatmak için gereken araçlara sahip. Şu anda kara rüzgar ve güneş enerjisi dünyanın neredeyse her yerinde yeni fosil yakıt santrallerinden daha ucuz. Bu kaynaklar, birçok ülkedeki mevcut fosil yakıt santrallerinden de daha ucuz." ifadesini kullandı.

Birol, buna rağmen başa çıkılması gereken bazı büyük problemler olduğuna işaret etti.

Makroekonomik zorlukların bunlar arasında olduğunu belirten Birol, şunları kaydetti:

"Bana göre uluslararası toplum için en büyük zorluk, gelişmekte olan ekonomilerde yenilenebilir enerji projelerine hızla finansman sağlanması ve kapasitenin artırılması. Bu ülkelerin birçoğu yeni enerji ekonomisinde geride kalıyor. Küresel yenilenebilir enerji kapasitesinin üç katına çıkarılmasında başarıya ulaşılması, bu ülkelerde söz konusu zorlukların aşılmasına bağlı olacak." Ntv

Kırgızistan'dan yenilenebilir enerji atağı

Kırgız Cumhuriyeti Enerji Bakanı Taalaybek Ibraev, 6 rüzgar ve 9 güneş enerjisi santrali inşa edileceğini açıkladı.

Kırgız Cumhuriyeti Enerji Bakanı Taalaybek Ibraev, Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu üyelerinin de bulunduğu yerel özerk yönetimler başkanları ve üniversite rektörleri toplantısında ülkenin yenilenebilir enerji alanında gerçekleştireceği yeni projeleri açıkladı.

YILLIK 16.4 MİLYAR KWH ELEKTRİK ÜRETEBİLECEK

Bakan Taalaybek Ibraev, toplantıda gerçekleştirdiği konuşmasında Kırgızistan'da 6 rüzgar ve 9 güneş enerjisi santrali inşa edileceğini kaydetti.

Ibraev ayrıca, söz konusu yenilenebilir enerji tesislerinin inşası sonrasında ülkenin elektrik üretim kapasitesinin yılda 16.4 milyar kWh'ye yükseleceğini belirtti.

KIRGIZİSTAN'DA ENERJİ SEKTÖRÜNE DEVLET DESTEĞİ

Kırgızistan Ulusal Yatırım Projeleri Komisyonu, geçen hafta enerji sektöründeki stratejik projelere ulusal proje statüsü vermişti. Karar kapsamında Kambarata 1 Hidro Elektirk Santrali Projesi, Kazarman Hidro Elektirk Santrali Kaskadı Projesi ve Kemin-Torugart Yüksek Gerilim İletim Hattı Projesi ulusal proje statüsüne alınmıştı. Ayrıca, Ulusal Proje statüsüne sahip projelerin firmaları; katma değer vergisi, gelir vergisi ve satış vergisinden belli bir süre için muaf tutulacağı ve bu firmaların uygun koşullarda devlet desteği alacağı belirtilmişti.

Kaynak: QHA

Enerji alanında düzenlemeler içeren kanun teklifi Meclis'e geliyor

Yenilenebilir enerji sistemleri ile maden arama ve işletme ruhsatlarının işlem süreçlerinin kısaltılmasına yönelik düzenlemeleri içeren kanun teklifinin pazartesi günü Meclis'e sunulması planlanıyor. Teklife göre içme, kullanma suyu barajları haricindeki baraj, göl ve göletlerde güneş ile rüzgar enerji sistemlerinin kurulmasına izin verilecek.

AK Parti milletvekilleri enerji alanında çeşitli düzenlemeleri kapsayan kanun teklifinin çalışmalarını tamamladı.

Milletvekillerinin imzasına açılan ve pazartesi günü Meclis Başkanlığına sunulması beklenen kanun teklifi, 15 maddeden oluşacak.

Teklifte göre güneş ve rüzgar enerji sistemlerinin içme ve kullanma suyu barajları haricindeki baraj, göl ve göletlerde kurulmasına izin verilecek. Böylece, yenilenebilir enerji sistemlerinin kurulumu bu yerlerde de yapılabilecek.

LNG İHRACINA DÜZENLEME

Ayrıca maden arama ve işletme ruhsatlarıyla ilgili işlem süreleri kısaltılacak. Maden üretiminin teşvik edilmesi sağlanacak. Teklifte sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ihracıyla ilgili de düzenlemeler yapılacak.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda görüşülecek teklif, kabul edilmesinin ardından Genel Kurul gündemine gelecek.

Enerji sektörünün yükselen yıldızı: Depolama

İklim krizinin etkisini hızlandırdığı dünyada yenilenebilir enerjinin önemi de paralel olarak artıyor. Türkiye’de de güneşten, rüzgardan, sudan devlet ve özel sektör yatırımlarıyla yenilenebilir enerji üretimi mevcut. Ancak bu üretimden elde edilen enerjinin daha verimli kullanımını depolama ile mümkün.

Doğal kaynaklar kullanılarak üretilen elektrik enerjisi ‘yenilenebilir’ olarak tanımlanıyor. Paneller güneşten, türbinler rüzgardan, hidroelektrik santraller ise yüksekteki suyun düşüşüyle oluşan enerjiden beslenerek elektrik üretimi sağlıyor.

Kullanılan kaynakların tümü ‘doğal’. Hal böyle olunca üretim esnasında karşılaşılan en kritik sorunlardan biri de değişken doğa koşulları. Enerji sektöründe bu durum ‘kesintili enerji’ olarak adlandırılıyor.

İşte bu noktada depolama ihtiyacı ortaya çıkıyor. Çünkü uzmanlara göre enerji üretiminin anlık olarak taleple eşleşmesi gerekiyor. Yani siz ne kadar enerji üretirseniz üretin o anki ihtiyaç miktarı kadar değerlendiriliyor.

Enerji nasıl depolanıyor?

Enerji depolama dendiğinde birçok kişinin aklına batarya teknolojileri geliyor. Özellikle lityum pillerle enerji depolama yaygın olarak yapılıyor, ancak tek yöntem bu değil. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği bölümünden Prof. Dr. Ahmet Karaarslan anlatıyor:

Enerji depolama sistemlerini temel olarak üçe ayırıyoruz. Birincisi mekanik yollarla, ikincisi elektriksel yollarla, üçüncüsü de kimyasal yollarla depolamadır. Dünya genelinde en çok elektro-mekanik ve elektro-kimyasal depolama sistemleri mevcuttur. Buradaki elektro-kimyasal depolama kısmına batarya yapıları girmektedir. Elektro-mekanik kısmına ise daha çok mekanik yani hareketten kaynaklı kinetik ve potansiyel enerjinin birbirine dönüşümünden yararlanılarak depolama söz konusudur.

"Varken depola, yokken tüket"

Enerjide Dijitalleşme Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Elif Düşmez Tek’e göre iklim değişikliği ile mücadelede enerji sektörünün değişimi olmazsa olmaz. Bu değişimin ilk halkalarından biri hiç şüphesiz yenilenebilir enerji. Uzmanlara göre yenilenebilir enerji geçmişe oranla hayatımızda daha fazla yer alıyor, almaya da devam edecek.

Enerji alanında anlık olarak arzın taleple eşleşmesi gerektiğini, yenilenebilir enerji kaynaklarından rüzgar ve güneşin etkisinin ise yüzde yüz doğrulukla bilinmesinin mümkün olmadığını altını çizen Tek şunları söyledi.

“Ne zaman rüzgar eseceğini ve ışımanın ne kadar enerjiye dönüşeceğini bilmemiz mümkün olamıyor. İlkbahar dönemini düşünelim, klima yükü de ısıtma yükü de azdır. Enerji talebi düşer. Diğer taraftan rüzgar eser, güneş de vardır. Aslında fazla enerjimiz olur. Gündüz gece farklılıklarımız da var. Bu dönemlerde enerjiyi depolayabilmek önemli. Bu durum, enerji arzının fazla olduğu zamanlarda depolayıp, ihtiyaç duyduğumuz zamanlarda tekrar kullanmamız anlamına geliyor.”

Boşa giden 3 günlük enerji

Elif Düşmez Tek, enerji depolamanın özellikle yenilenebilir enerjinin üretiminde ve yaşanabilecek kayıpların önüne geçilmesinde önemli bir rol oynadığını dikkat çekiyor.

"Güneş ve rüzgarın çok aktif kullanıldığı Kaliforniya'da bir sistem işletmecisi geçtiğimiz bir yıl içerisinde enerji fazlalığı olduğu ve bunu depolayacak yeterli kapasitesi olmadığı için 2.4 teravat saatlik güneş ve rüzgar enerjisini kesintiye uğrattı. 5 gigavat saatlik bir kapasiteleri var ama yeterli olmuyor. Kesintiye uğrayan 2.4 teravat saatlik miktar da Türkiye'nin yaklaşık 2 buçuk-3 günlük enerji tüketimi. Oldukça büyük bir miktardan bahsediyoruz. O sebeple enerji depolama toplam sistem verimliliği açısından önemli."

Enerji depolama bugünün en ciddi meselesi değil, ama yarından başlayarak önümüzdeki dönemin en ciddi meselesi haline gelecek.

EDİDER Başkanı Elif Düşmez Tek: "2050'de 50 gigavat seviyelerinde depolama kapasitesi öngörülüyor" Elif Düşmez Tek'e göre Türkiye'de hem yenilenebilir enerji hem de depolama kapasitesi önümüzdeki yıllarda önemli ölçüde artabilir. "2030 itibarıyla kesintili yenilenebilir enerji kaynakları yaklaşık yüzde 30'lar seviyesinde olacak. Bu bir sistem işletmecisi için yönetmesi çok kolay bir oran değil. Bu oran 2050'lerde yüzde 50-60'lara çıkacak. Ama enerji depolama sayesinde gün içindeki yük artış ve azalmalarını yönetmek mümkün olabilecek. Türkiye'den bahsediyorum, yine 2030 yılında yaklaşık 8-9 gigavat seviyesinde bir depolama kapasitesine ihtiyacımız olacağını söyleyebiliriz. Yine öngörüler 2050'lerde bunun 45-50 gigavatlar seviyesine çıkacağını söylüyor."

Kesintilerin önüne geçebilir, mikro şebekeler kurulabilir

Enerji depolama sistemlerinin sürece etkisi ihtiyaç fazlası enerjinin muhafaza edilmesiyle de sınırlı kalmıyor. Örneğin Türkiye'de üretilen elektrik, dağıtımda kullanılan şebekeye 220V ve 50Hz değerleriyle aktarılmalı. Güneş ve rüzgardan elde edilen enerjinin de kesintili olduğunu düşündüğümüzde depolama sistemleri sürecin yönetimini kolaylaştırarak kesintilerin de önüne geçebilir.

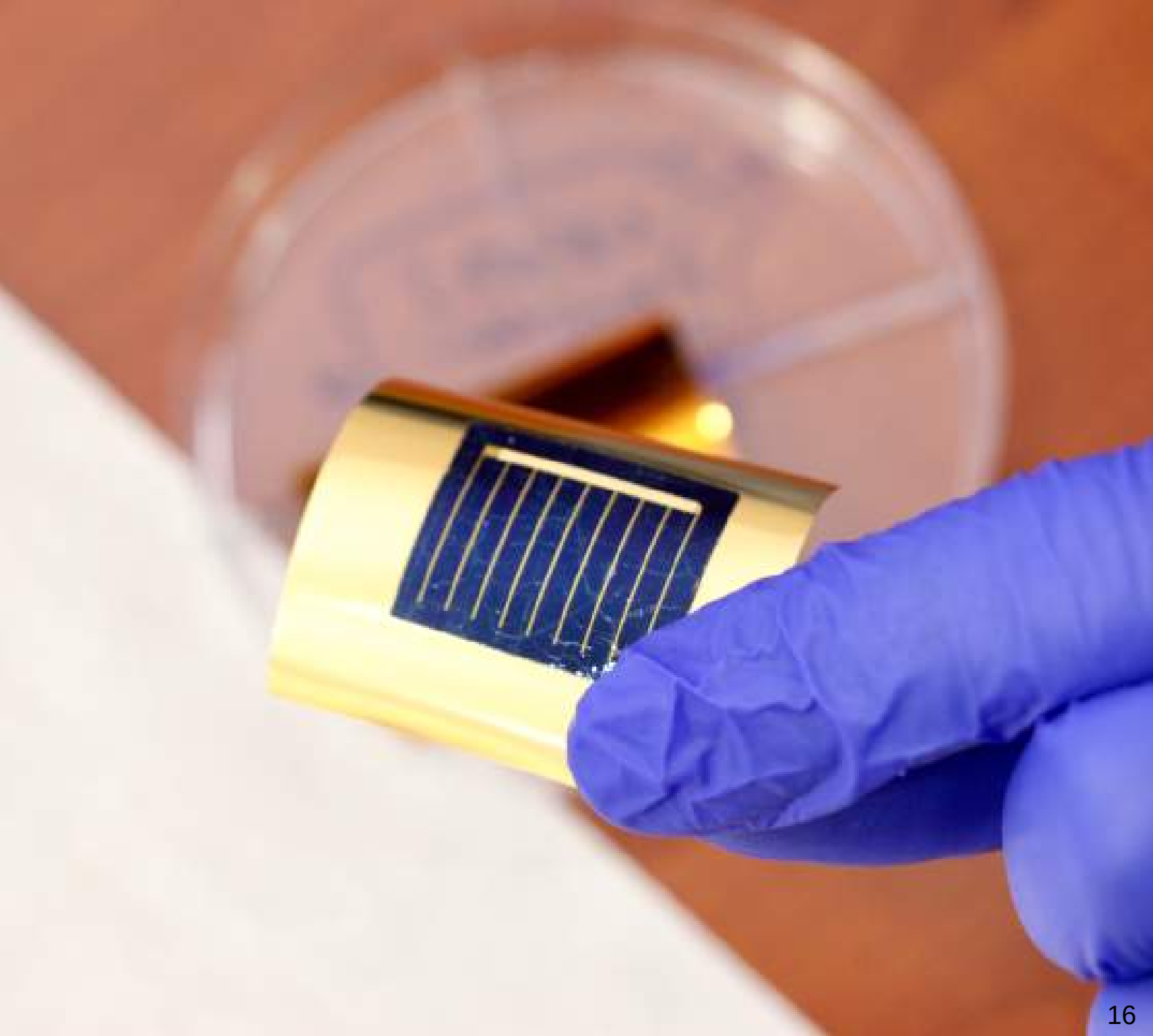
Elif Düşmez Tek'e göre ayrıca enerji depolama sistemleri ile mikro şebekeler oluşturularak dağıtım hatlarının uzak mesafelere kurulmasına gerek kalmayabilir.

"Türkiye'de elektrik arzı ihtiyaç duyulan her yerde var. Bunun için belki daha az kullanılan yerlere de yüksek dağıtım hattı yatırımı yapmak durumunda kalıyoruz. Halbuki çok ücra yerlerde yenilenebilir enerji kaynağı ile depolamayı bir araya getirdiğimizde mikro şebeke adı verdiğimiz kendi kendine yetebilecek küçük sistemler kurma imkanımız oluyor. O zaman iletim veya dağıtım hatlarını uzak mesafelere taşımak durumunda kalmayabiliriz. Tabi ki güvenilirlik olarak daha gitmemiz gereken çok yol var ama teknolojik olarak bunu yapmak mümkün."

“İnovasyon ancak yeni nesil ve yeni girişimlerle mümkün”

Yeni alan ve fırsatlar genellikle değişimlerle ortaya çıkar. Tek, enerjinin geleceği ile ilgili beklentilerini şu sözlerle anlatıyor:

Enerjinin geleceği bir taraftan sistemin nasıl işlediğini etkilerken diğer taraftan dijitalleşmenin etkisiyle birlikte yeni iş modellerini ortaya çıkartıyor. Tüm bu değişim ve dönüşüm birçok teknolojik çözüme ihtiyaç duyuyor. Bunlar da yeni neslin üzerinde çalışması, ar-ge yapılması gereken alanlar. Girişimcilerin bu ekosistemin gelişmesi için ciddi katkıları olacağını düşünüyorum. Büyük enerji oyuncularının da bir anlamda teknoloji şirketlerine dönüşeceğini söylemek mümkün. İnovasyon ancak yeni nesille ve start-upların bu işe kafa yormasıyla mümkün olabiliyor. O yüzden bu ekosistemin büyük oyuncularla, küçük oyuncularla etkin bir şekilde çalışması bu vizyonun hayata geçebilmesi için oldukça önemli. Trt Haber - İlyas Umut Özacar

Dr. Murat Durak
DÜRED Yönetim
Kurulu Başkanı

“Çandarlı Limanı Denizüstü RES Limanı olmalı”

Türkiye'nin Denizüstü Rüzgâr Enerjisi'nde sanayi envanteri çalışması tamamlanarak ilk kez İzmir'de enerji sektörü ve kamuoyu ile paylaşıldı. Türkiye'nin deniz üstü rüzgar enerjisinde 75 bin megavat kurulu güç potansiyeli bulunduğu ifade edildi.

Enerji Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ENSİA), Denizüstü Rüzgâr Enerjisi Derneği (DÜRED) ve Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği'nin (GİSBİR) koordinasyonu; İzmir Kalkınma Ajansı'nın destekleriyle hazırlanan “Denizüstü Rüzgâr Enerjisi Yol Haritası ve Sanayi Envanteri Tanıtım Toplantısı” gerçekleştirildi.

Toplantıda konuşan Denizüstü Rüzgar Enerjisi Derneği (DÜRED) Yönetim Kurulu Başkanı Murat Durak deniz üstü rüzgar enerjisinde ayrıntılı bir yol haritası hazırladıklarını söyledi.

Durak, “Türkiye’de denizüstü RES’lere hizmet verecek liman yok. En büyük sıkıntı buradadır. Yeni liman yapmak gerekiyor, yoksa yabancı yatırımcıyı ülkemize çekemeyiz. O yüzden Çandarlı Limanı iyi yönetilebilirse harika olacak. Buranın adı da Çandarlı Denizüstü RES Limanı olmalıdır. Denizüstü RES pazarına geç girdik ama burada en son teknolojiyi kullanacağız.

Hidrojen alt yapısı ve limanı da en baştan planlanırsa daha hesaplı konumda olabiliriz. Planlamalar yaparken mutlaka yeşil hidrojen depolanması da en başından itibaren düşünülmelidir” dedi. Durak, Türkiye'nin 2040 yılına kadar 10 bin MW, 2050 yılına kadar ise 30 bin MW Denizüstü RES kurulu gücü hedefi koymasını gerektiğini sözlerine ekledi.

“Enerji yoksulu değil, enerjiyi üretme yoksuluyuz”

Rüzgâr enerjisi sektöründe yer alan firmaların yoğun katılımına sahne olan toplantının açılışında konuşan İzmir Valisi Dr. Süleyman Elban, “Türkiye'nin enerji yoksulu bir ülke değil, enerjiyi üretme yoksulu bir ülke olduğuna” dikkat çekerek, rüzgâr enerjisinde 26 yılda çok önemli başarıların elde edildiğini belirtti.

DRES'lerin dünyanın pek çok ülkesinde uzun yıllardır temiz enerji üretiminde kullanıldığını hatırlatan Elban, “Çandarlı Limanı bölgesinin Denizüstü RES'lerin ekipman üretiminde kullanılması için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız ile ciddi bir çalışma içindeyiz.

Paydaşlarımızın da bu yönde çok ciddi arzuları var. Bunu gerçekleştirdiğimiz takdirde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'mızın koymuş olduğu hedeflere daha hızlı ulaşmak için ciddi bir ivme yakalayacağız. Bunu başararsak hem üretim hem Ar-Ge hem de ihracat geliri açısından sayılı ülkeden birisi oluruz diye düşünüyorum.”

“Hedefimiz, potansiyelimizin 15’te biri”

Türkiye’nin karasal rüzgar enerjisinde 26 yılda 12 bin megavat (MW) seviyesinde bir kurulu güce ulaştığını kaydeden Enerji Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ENSİA) Yönetim Kurulu Başkanı Alper Kalaycı, bugün itibarıyla ülkenin toplam kurulu gücünün yüzde 11’ini rüzgâr enerjisi karşıladığı bilgisini verdi.

Hükümetin açıkladığı Ulusal Enerji Eylem Planı’na göre Türkiye’nin rüzgâr enerjisi kurulu gücünün 2035 yılında 29 bin 600 MW seviyesine yükseleceğini anımsatan Alper Kalaycı, bu kapasite içerisinde denizüstü rüzgar enerjisinin 5 bin MW seviyesinde pay alacağını, bu payın Türkiye’nin keşfi yapılmış potansiyelinin 15’te biri seviyesinde olduğunu söyledi.

Türkiye’nin DRES yatırımı BAE’li Masdar’a verildi

Birleşik Arap Emirlikleri merkezli yenilenebilir enerji şirketi Masdar 2500 megavat (MW) büyüklüğündeki Türkiye’nin ilk deniz üstü rüzgar enerjisi santralleri yatırımı hayata geçirecek. Denizüstü Rüzgar Enerjisi Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Murat Durak, DÜNYA’ya yaptığı açıklamada 2500 MW’lık ilk etabın yatırım büyüklüğünün yaklaşık 10 milyar dolar olduğunu ifade ederek, yatırımın ilan edilen YEKA alanları sınırları içerisinde gerçekleştirileceğini ifade etti.

Durak, söz konusu yatırım hamlesinin Türkiye’nin 2035 yılı 5 gigawatt deniz üstü rüzgar enerjisi hedefi kapsamında önemli bir atılım olacağını belirterek, deniz üstü RES yatırımlarının bir an önce başlaması gerektiğini vurguladı. Masdar yine geçtiğimiz 2023 yılı içinde de Mısır’da 10 milyar doları aşan maliyetle rüzgar enerjisi projesi için Kahire yönetimi ile anlaşma yapmıştı. Söz konusu projenin, Mısır’ın 2030 yılı itibarıyla kurulu enerjisinin yüzde 42’sini yenilenebilir enerjiden elde etme hedefini gerçekleştirmeye katkı sunacağına işaret edilmişti. Öte yandan Masdar Özbekistan Cumhuriyeti ile de 2,4 gigawatt’lık rüzgar enerjisi santrali yatırımına da imza atmıştı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar da geçtiğimiz aylarda yaptığı açıklamada, Abu Dabi varlık fonu ADQ ve diğer bazı BAE firmaları ile görüşülen projeler arasında Türkiye’de rüzgar santralleri geliştirmek ve rüzgar enerjisinden hidrojen üretmenin de yer aldığını söylemişti. Bayraktar, Suudi Arabistan’ın da Türkiye’nin hidrojen potansiyeliyle ilgilendiğini belirtmişti. Dünya

Patates kabuklarından elektrik üretiyorlar

Konya'da binlerce dekarlık alana ekilen patatesler, Konya Şeker bünyesinde kurulan fabrikada işlenerek, dondurulmuş şekilde ihraç edilirken kabukları da elektrik üretiminde kullanılıyor.

PANKOBİRLİK Genel Başkanı ve Konya Şeker Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Erkoyuncu, toplam 20 bin dekarlık alanda çok sayıda çiftçiye sözleşmeli ekim yaptırdıklarını söyledi. Beyşehir ile Seydişehir ilçeleri arasında kurulu Seydibey Entegre Tesisleri'nde bu patateslerin işlendiğini ifade eden Erkoyuncu, Türk çiftçisinin ürettiği patatesi marka haline getirerek iç pazarın yanı sıra başta Rusya ve Arap ülkeleri olmak üzere Avrupa ve Afrika kıtası da dahil, tüm dünyaya sattıklarını belirtti.

Erkoyuncu, fabrikanın yıllık üretim kapasitesinin 110 bin ton olduğunu vurgulayarak şunları kaydetti: "İhtiyacımız olan patatesin aşağı yukarı yüzde 70'ini Konya bölgesinden alıyoruz. Yüzde 30'unu da sıcak ve ılık bölgelerden, Konya'dan daha önce ekilen Hatay, Adana, Tokat, Ödemiş gibi yerlerdeki çiftçilerden alıyoruz. 20'den fazla ülkeye direkt ihracatımız var. Yıllık 15 milyon dolarlık ürün ihraç ediyoruz. Fabrikada 350 kişi istihdam ediliyor. Patates üretimimizde kapasite artırımına da gideceğiz. Tabii bu arz, talebe de bağlı. Piyasada ürünlerimizdeki marka algımız oldukça iyi."

ELEKTRİĞE DÖNÜŞÜYOR

Erkoyuncu, modern ve teknoloji ürünleriyle donatılmış fabrikada, atık patates kabuklarının değerlendirilerek fabrika alanındaki biyogaz üretim tesislerinde, elektrik üretiminde kullanıldığını anlattı. GES tesislerinin yanı sıra biyogaz tesislerinin de bulunduğunu belirten Erkoyuncu "Kendi elektriğimizi kendimiz üretiyoruz. Hem 5,2 megavatlık GES projemiz hem de 2,8 megavatlık biyogaz tesisimiz var. Patates ve pancar artıklarını değerlendirip biyogazdan elektrik üretiyoruz." diye konuştu. Erkoyuncu, ürettikleri patatesi yurt içi ve yurt dışında dünyaca ünlü fast food zinciri restoranlara verdiklerini bildirdi.

İklim değişikliği Grönland'ı vurdu: Saatte 30 milyon ton buz kaybetti

Araştırmalara göre Grönland, iklim değişikliği nedeniyle saatte ortalama 30 milyon ton buz kaybediyor. Ayrıca Grönland, 1992'den bu yana yaklaşık beş trilyon ton buz kaybetti.

The New York Times gazetesinin haberine göre, NASA'nın Jet İtke Laboratuvarı çalışanı ve araştırmacı Chad Greene ve ekibi, 1985'ten 2022'ye kadar çekilen uydu görüntülerine dayanarak harita hazırladı.

Haritada, Grönland'ın neredeyse tamamını kapsayan 200 binden fazla buzul görüntüsü bir araya getirildi.

Bunları inceleyen araştırmacılar, Grönland'ın saatte ortalama 30 milyon ton buz kaybettiğini belirledi.

Veriler, Grönland'ın tahmin edilenden yüzde 20 daha fazla eridiğini gösterdi.

Ayrıca Grönland, 1992'den bu yana yaklaşık beş trilyon ton buz kaybetti.

Greene, Grönland'ın neredeyse her bölgesinde aynı anda erime görüldüğünü ve buzulların geri çekildiğini dile getirdi.

Araştırmacılar, eriyen buzulların yol açtığı ilave tatlı su kaynaklarının okyanus akıntılarının çökmesini hızlandırabileceğini belirtti.

Söz konusu erimelerle deniz seviyesinde yaklaşık 13 milimetre yükselme olduğu aktarıldı.

Araştırmaya dahil edilen 200'den fazla buzuldan sadece bir tanesinin 1985'ten bu yana büyüdüğü tespit edildi.

Araştırmanın sonuçları "Nature" dergisinde yayımlandı. NTV

İklim değişikliği zeytin üretimini vurdu

İklim değişikliğiyle birlikte artan ortalama sıcaklıklar ve yetersiz yağışlar, diğer Akdeniz ülkelerinde olduğu gibi, Türkiye’de de zeytin üretimini olumsuz etkiledi. 1968- 2018 yılları arasında 12 şehirde zeytin veriminin nasıl değiştiğini inceleyen yeni bir araştırmaya göre, bazı şehirlerde zeytin verimi 50 yıl önceki seviyelere geriledi

İklim değişkenlerinin zeytin verimi üzerindeki etkisini inceleyen yeni bir çalışmaya göre, son 50 yıldır Türkiye zeytin üretiminde önemli rol üstlenen 12 şehirde zeytin verimi azaldı. Konuya ilişkin bilgi veren Prof. Dr. Sevil Acar, “Ekolojik koşulların uygunluğu nedeniyle tüm dünyada tüketilen zeytinin ve zeytinyağının çok büyük kısmı, Akdeniz ülkelerinde üretiliyor. Örneğin 2020-2021 sezonunda, küresel sofralık zeytin üretiminin neredeyse yüzde 80’i altı Akdeniz ülkesi tarafından gerçekleştirilmişti: İspanya, Mısır, Türkiye, Cezayir, Yunanistan ve Fas.

Aynı sene, küresel zeytin üretiminin yüzde 14’ü Türkiye’de gerçekleşti ve Türkiye en büyük üçüncü üretici oldu” dedi. Akdeniz Havzası’nın iklim değişikliğinin olumsuz etkileri karşısında en hassas bölgelerden biri olduğuna dikkat çeken Sevil Acar, “Bölge, ortalama küresel sıcaklık artışına kıyasla daha fazla ısınıyor. Nitekim şu ana kadar yapılan araştırmalar, özellikle artan sıcaklıklar ve azalan yağışlar nedeniyle, Akdeniz’de zeytin veriminin azalma eğiliminde olduğunu ortaya koyuyor” diye ekledi.

Verim tüm kentlerde düşüş eğiliminde

Türkiye’de zeytin üretiminin, çoğunlukla ülkenin Akdeniz kıyılarında ve Akdeniz ikliminin etkili olduğunu hatırlatan ve Dr. Oğuz Tural ile gerçekleştirdikleri araştırmaya ilişkin bilgi veren Acar, “Üretim, Gaziantep, Kilis, Şanlıurfa gibi bazı Güneydoğu Anadolu şehirlerinde gerçekleşiyor. Daha ılık geçmeye başlayan kışların etkisiyle, Güney Marmara’da da zeytincilik daha mümkün hale geldi. Bu çalışma, iklim değişikliğinin bu bölgelerdeki zeytin verimini ne şekilde etkilediğini ekonomik perspektiften inceleyen ilk araştırma” dedi.

Araştırma kapsamında, 1968-2018 yılları arasında sürekli olarak zeytin üretiminde önemli rol oynayan, meyve veren zeytin ağaçlarının en az yüzde 1’inin bulunduğu şehirlerin (Adana, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Gaziantep, Hatay, İzmir, Manisa, Mersin ve Muğla) incelemeye alındığını belirten Acar, “Çalışmanın bulguları, 50 senede zeytin dağılımının fazla değişiklik göstermediğini, ancak Bursa, Çanakkale ve Muğla dışındaki tüm kentlerde, verimin düşüş eğiliminde olduğunu ortaya koyuyor” bilgisini Verdi.

Bazı kentlerde zeytin verimi, 50 yıl önceki seviyelere geriledi

Çalışmaya göre en büyük üreticiler olan Aydın, Balıkesir ve Manisa'da 50 yıl boyunca üretimde dalgalanmalar yaşanmışsa da, son yıllarda kayda değer düşüş gözlemlendiğini belirten Acar, "Çanakkale, Gaziantep ve Mersin gibi bazı örneklerde ise zeytin verimi 50 yıl önceki seviyelere gerilemiş durumda. Örneğin Balıkesir'de, 1968-1970 yılları arasında ağaç başına 15,7 kilogram olan zeytin verimi, 2016-2018'de 16,7 kilogram olarak tespit edilmiş. Kısacası, aradan geçen 50 senede tarım teknolojilerinde yaşanan tüm gelişmelere karşın verim yalnızca yüzde 6 artmış.

Aydın'da 2000'lerin başında ulaşılan rekor verim, özellikle son yıllarda gözlenen keskin düşüşler ışığında geride kalmış görünüyor. Son verilerde verim, 2004-2006 yılları arasındaki zirve seviyelerden yüzde 17 daha düşük gözleniyor. Manisa'da ise bu azalma çok daha vurucu seyrediyor. 2016-2018 yılları arasındaki ağaç başı verim seviyeleri, 1986-1988 yıllarındaki zirve noktasına kıyasla yüzde 45 daha düşük. Bu düşüş eğilimi örneklemin tamamında gözleniyor" ifadelerinde bulundu.

Tarımsal kuraklık artacak, ekonomi daralacak

İklim etkilerinin 21'inci yüzyıl süresince ne seviyelere ulaşacağını ortaya koyan projeksiyonların yer aldığı G20 İklim Risk Atlası'na göre, acilen harekete geçilmediği takdirde, Türkiye'de tarımsal kuraklık 2050 yılına kadar yüzde 37 artacak. Sıcak hava dalgaları ise yaklaşık yüzde 4 daha uzun süreli olacak. İklim değişikliğinin bu gibi olumsuz etkilerinin sonuçları ise zeytin verimi ile sınırlı kalmayacak. Atlas'a göre, sera gazı emisyonlarının düşürüldüğü senaryoda dahi, 2050 yılında Türkiye'nin su ihtiyacı, kuraklık nedeniyle yaklaşık yüzde 47 artabilir.

Zeytin için ideal koşullar kayboluyor

İklim değişikliğiyle birlikte sıcaklıkların artışının ve yağışların azalmasının yanı sıra, en yüksek ve en düşük sıcaklıklar arasındaki farkın açılmasının, zeytin verimini olumsuz etkileyen unsurlar arasında yer aldığına vurgu yapan Prof. Dr. Sevil Acar, "15°C ve 20°C arasındaki sıcaklıklar, yüksek zeytin verimi için en olumlu koşulları yaratıyor. Zeytin ılık kışları ve çok sıcak ya da çok nemli olmayan yazları seviyor. Sıcaklıkların 40°C'nin üzerine çıkmasından zarar gördüğü gibi, çok soğuyan havalar konusunda da hassas" dedi.

Trafik kaydı yaptıran elektrikli araç sayısı 80 bin oldu

TÜİK verilerine göre Türkiye'de 2023'de bir önceki yıla göre trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı yüzde 80,3 artarak 2 milyon 290 bin 280 adet oldu. Trafik kaydı yaptıran elektrikli araç sayısı 80 bin 43 oldu.

TÜİK'in Aralık 2023 verilerine göre Türkiye'de 2023 yılında bir önceki yıla göre trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı %80,3 artarak 2 milyon 290 bin 280 adet olurken, trafikten kaydı silinen taşıt sayısı %10,9 azalarak 31 bin 721 adet oldu. Böylece Ocak-Aralık döneminde trafikteki toplam taşıt sayısında 2 milyon 258 bin 559 adet artış gerçekleşti.

Kayıt yaptıranların yüzde 6,9'u elektrikli

Ocak-Aralık döneminde trafiğe kaydı yapılan 945 bin 768 adet otomobilin %66,1'i benzinli, %16,3'ü dizel, %9,3'ü hibrit, %6,9'u elektrikli ve %1,4'ü LPG'li. Aralık ayı sonu itibarıyla trafiğe kayıtlı 15 milyon 221 bin 134 adet otomobilin ise %35,6'sı dizel, %33,5'i LPG'li, %28,7'si benzinli, %1,5'i hibrit ve %0,5'i elektrikli. Yakıt türü bilinmeyen otomobillerin oranı ise %0,2 olarak belirlendi.

Elektrikli araç sayısı arttı

2022'de 14 bin 552 olan trafiğe kayıtlı elektrikli araç sayısı 2023'te 80 bin 43'e yükseldi. Benzinli araç sayısı 2022'de 3 milyon 817 bin 104 iken 2023'te 4milyon 362 bin 975 oldu.

ÇİNE'DE "YEŞİL BİR GELECEK İÇİN GÜÇLERİMİZİ BİRLEŞTİRİYORUZ PROJESİ" TANITILDI

Çine Belediyesi'nin, Avrupa Birliği (AB) tarafından finanse edilen Türkiye ve AB Arasında Yeşil Bir Gelecek İçin Şehir Eşleştirme Hibe Programı II- Teklif Çağrısı kapsamında hazırladığı "Yeşil Bir Gelecek İçin Güçlerimizi Birleştiriyoruz Projesi"nin açılış toplantısı yapıldı.

Çine Belediyesi'nin Hırvatistan'ın Karlovac Belediyesi, Litvanya'nın Taurage Belediyesi ve Çevreci Enerji Derneği ile birlikte dünyanın en önemli sorunlarından olan iklim değişikliği ile mücadele konusunda el birliği ile çalışacağı projenin tanıtıldığı toplantı, Enver Salih Dinçer Havuzlu Sosyal Tesisler Salonu'nda gerçekleştirildi.

İklim değişikliğinin tüm dünyayı tehdit eden bir sorun olduğuna dikkati çekerek konuşmasına başlayan Çine Belediye Başkanı Mehmet Kıvrak, projeye ilgili şunları söyledi: "Çine Belediyesi olarak bizler küresel sorunların çözümü, yerelde başlardan hareketle iklim değişikliği ile mücadele ve çevre temelli eylemler aracılığıyla yerel yönetimler olarak Avrupalı dostlarımızla güçlerimizi birleştirecek, deneyimlerimizi paylaşırsak, birbirimizin güçlü yanlarından öğrenerek harekete geçerse dünyanın daha iyi bir yer haline geleceğine, gelecek için bir nebze de olsa değer katabileceğimize inanıyoruz. Çine'yi 'yeşil bir kent, iklim değişikliğine karşı dirençli ve uyumlu bir kent' haline getirmeyi hedefliyoruz."

BAŞKAN KIVRAK'TAN PROJE PAYDAŞLARINA TEŞEKKÜR

Projenin önemine dikkat çekerek proje ortakları hakkında bilgiler veren Başkan Mehmet Kıvrak, "Bu yeşil yolda bizimle birlikte yürüyen SECAP planı bulunan ve enerji verimliliği konusunda son derece aktif projeler yapan Karlovac Belediyesi'ne, net sıfır misyonu 100 şehirden biri seçilen Litvanya'nın en yeşil şehirlerinden biri olan Taurage Belediyesi'ne ve yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği konusunda çalışmalar yapan çevreci Enerji Derneği'ne, değerli partnerlerimize projemizin hazırlanmasından, uygulama aşamasına kadar verdikleri destek için çok teşekkür ediyoruz" dedi.

Açılış konuşmalarının ardından Hırvatistan Karlovac Belediyesi adına Eva Maria Sobotik Pavan ve Robert Vodopic, Litvanya Taurage Belediyesi adına Belediye Başkan Yardımcısı Dontas Dirgincius ve Mindaugas Piecia, Çevreci Enerji Derneği adına Yönetim Kurulu Başkanı Tolga Şallı, Çine SECAP Planı yapacak firma DE Demir Enerji adına Caner Demir sunum yaparak projenin amaçları ve yürütülecek çalışmalar konusunda katılımcıları bilgilendirdi.

Kuzey Denizi'ndeki rüzgâr santralleri 30 TWh'in üzerinde enerji üretti

Almanya-Hollanda İletim Sistemi Operatörü (TSO) TenneT'ye göre, Almanya ve Hollanda Kuzey Denizi'ndeki açık deniz rüzgâr santralleri 30 TWh'nin üzerinde yenilenebilir enerji üretti.

Offshorewind'in aktarımına göre TenneT, 2023 yılında Almanya Kuzey Denizi'nden karaya yaklaşık 19,24 TWh rüzgâr enerjisi aktardı ve 2022'deki 7,91 TWh ile karşılaştırıldığında önemli bir artış olan 11,54 TWh daha Hollanda'ya girdi.

TenneT'ye göre bu artışın temel nedeni Hollandse Kust (kuzey) açık deniz şebeke bağlantı sisteminin TenneT tarafından devreye alınması ve buna bağlı olarak 2023 yılında açık deniz rüzgâr santrallerinin genişletilmesinden kaynaklanıyor.

TenneT'in Hollanda Kuzey Denizi'ndeki iletim kapasitesi 4.666 MW'a yükselirken, Hollanda'nın karadaki rüzgâr enerjisi kapasitesi önceki yıl 6.854 MW olup, 7,96 TWh rüzgâr enerjisi üretti.

TenneT, Almanya'da 2023 yılı yıllık sonucunun önceki yılın 21,13 TWh rakamının yaklaşık yüzde 9 altında olduğunu söyledi.

TenneT'ye göre, karadaki rüzgâr enerjisi üretimindeki eşzamanlı artış nedeniyle, Almanya'da 2023'teki toplam sonuç 148,97 TWh (önceki yıl 122,79 TWh) oldu.

Kuzey Denizi elektriğinin 2023'teki payı yaklaşık yüzde 13 ile bir önceki yıla göre (yüzde 17,2) yaklaşık yüzde 4 daha düşüktü. Eylül 2023'te 13. açık deniz şebeke bağlantısının (DolWin6) tamamlanmasından bu yana, TenneT'nin Almanya Kuzey Denizi'ndeki açık deniz iletim kapasitesi 8.032 MW'a yükseldi (önceki yıl 7.132 MW idi).

31 Aralık 2023 itibarıyla Almanya Kuzey Denizi'ndeki toplam kurulu deniz üstü rüzgâr kapasitesi 7.106 MW'a (önceki yıl: 7.036 MW), Hollanda Kuzey Denizi'ndeki ise 5.622 MW'a (önceki yıl: 3.220 MW) ulaştı.

Alman Baltık Denizi'ndeki rüzgâr türbinlerinin kurulu kapasitesi toplam 1.352 MW'a ulaştı ve 2023'te 4,17 TWh ürettiler (önceki yıl: 3,62 TWh), bu da Almanya'nın geçen yılki toplam açık deniz veriminin 23,41 TWh olduğu anlamına geliyor (Kuzey Denizi'ndeki 19,24 TWh dahil).

TenneT COO'su Tim Meyerjürgens, "Kıyadaki elektrik şebekesinde hala çok sayıda tıkanıklık olması nedeniyle, Kuzey Denizi'ndeki büyük rüzgâr santralleri giderek daha sık kapatılmak zorunda kalıyor çünkü kuzeyde kısılabilecek büyük konvansiyonel enerji santralleri neredeyse yok. Sonuç olarak ilgili yeniden dağıtım, açık deniz rüzgâr enerjisi üretimini yavaşlatıyor. Bu sadece şebekeye beslenen elektrik miktarını etkilemekle kalmıyor, aynı zamanda fiyat gelişimini de etkiliyor. Bu, Kuzey Denizi'nin Almanya ve Avrupa için bir rüzgâr enerjisi santrali olma potansiyelinin mümkün olan en kısa sürede verimli bir şekilde kullanılabilmesi için Almanya'nın şebekenin ve ana elektrik otoyollarının genişletilmesini hızlandırmaya devam etmesi gerektiğini gösteriyor." dedi.

Enerji verimliliği hareketi başlıyor: İşte eylem planının detayları...

Enerji verimliliği artacak, fazla tüketimin önüne geçilecek. Dışa bağımlılığın azalması için yeni enerji verimliliği eylem planı devreye giriyor. 2030 yılına kadar geçerli olacak Enerji Verimliliği Stratejisi ve Eylem Planı'nın detayları belli oldu. Planda 10 stratejik amaç ve 23 hedef yer aldı, 7 ana başlık belirlendi. İşte detaylar...

Enerjide dışa bağımlık azaltılacak. Yenilenebilir enerji kaynakları daha aktif kullanılacak. Fazla enerji tüketimi engellenecek, enerji tasarrufu sağlanacak. Emisyon azalmasına katkı sağlanacak...

Türkiye'nin 2030 yılına kadar geçerli olacak Enerji Verimliliği Stratejisi ve Eylem Planı'nın detayları belli oldu. Eylem Planında 10 stratejik amaç ve 23 hedef yer aldı.

Plana göre, enerji yönetim sistemleri kurulacak ve etkinliği artırılacak. Ayrıca finansman imkanları geliştirilecek. Enerji verimliliğinin artırılması için farkındalık, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri de yürütülecek. Ar-ge faaliyetlerinin güçlendirilmesi için çalışmalar da yapılacaktır.

Enerji verimlilik planında 7 başlık var

Türkiye'nin ikinci Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı, 7 ana başlıktan oluşturuldu. Sanayi, enerji, ulaştırma, tarım gibi alanlar o başlıklar arasında yer aldı.

Yatay konular başlığında özellikle inşaat sektörüne yer verildi. Binalarda yenilenebilir enerji kullanımı yaygınlaştırılacak.

Enerji projeleri desteklenecek

Sanayi sektörü başlığında ise yenilikçi enerji verimliliği projelerinin sayısı ve çeşitliliğini artırmak için destek sağlanacağı vurgulandı. Düşük karbonlu, yeşil ve dijital bir dönüşüm hedeflendi.

Sanayideki atık ısının geri kazandırılmasıyla ilgili hedef 2 katına kadar çıkarıldı. Ulaştırma sektöründe yüksek enerji kullanımının dengelenmesine dikkat çekildi. Toplu taşıma kullanımının yaygınlaştırılması da amaçlandı. Sulama verimliliği artırılacak

Ve eylem planında yer verilen en önemli başlıklardan biri de Tarım...

Tarım sektöründe rekabetçilik yükseltilecek. Tarımsal sulama verimliliği geliştirilecek. Gıda tedarik zinciri de sürdürülebilir hale getirilecek.

AVRUPA'NIN EN BÜYÜK GÜNEŞ ENERJİSİ SANTRALİ

KARAPINAR GES

KURULU GÜÇ
1.350 MW

CO₂ AZALTIMI (YILLIK)
1,5 MİLYON TON

GÜNEŞ
PANELİ SAYISI
3,5 MİLYON ADET

YILLIK
ELEKTRİK ÜRETİM
3 MİLYAR KWH

Karapınar Güneş Enerjisi Santrali Avrupa'nın en büyüğü

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, sosyal medya paylaşımında Karapınar Güneş Enerjisi Santrali'nin Avrupa'nın en büyük güneş enerjisi santrali olduğunu bildirdi.

Türkiye'de yenilenebilir enerji konusunda güneş panelleri ayrıcalıklı yer tutuyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Konya'da bulunan Karapınar Güneş Enerjisi Santrali'nin (GES) 3,5 milyon güneş paneli ile yıllık 3 milyar kilovatsaat elektrik üretebildiğini açıkladı. Karapınar GES'in kurulu gücü 1.350 MW, karbon azaltımı 1,5 milyon ton, güneş paneli sayısı 3,5 milyon adet ve yıllık elektrik üretimi ise 3 milyar KWH olarak açıklandı.

T.C. ENERJİ VE TABİİ
KAYNAKLAR BAKANLIĞI

[@](#) [f](#) [v](#) [t](#) /tcenerji
www.enerji.gov.tr

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar da bu bilgileri kendi sosyal medya hesabı üzerinden paylaştı.

Yeşil kalkınma devrimi katkı

GES, 1,5 milyon ton karbon azaltımı ile yeşil kalkınma devrimine karbon emisyonunu azaltarak katkı sağlayacağını bildirdi.

Daha önce yapılan bir açıklamada da Karapınar GES'in tamamlandığında 2,5 milyon kişinin elektrik ihtiyacını karşılayacağını belirtilmişti.

Çevreci
ENERJİ
Derneği

www.cevrecienerji.org / ced@cevrecienerji.org

ÇED Dergi Çevreci Enerji Derneği'nin yayın organıdır.

Adalet Mah. 2131/18 Sk. No:16/1 Bayraklı İZMİR

